

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 15 Czerwca r. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

1831, czerwca 3 dnia, w Żurnale Wileńskie-go Gubernialnego Rządu zapisano: Słuchali: przełożenia P. Woennego Gubernatora i Kawalera, pod 2 teraźniejszego czerwca z Nrem 2,483, przy którym, przesyłając w kopii odniesienia się Naczelnika Sztabu Osad Wojskowych, P. Jenera-ła-Adjutanta *Kleinmichela*, pod dniem 30 zeszte-go maja, z Nrem 316, o tém, że Cesarz Jegomość, przyymując z n a y m i ł o ś c i w s z ą u w a g ą ś k r u- chę obywateli Gubernii Wileńskiej, Adama *Gorskiego*, Napoleona *Przewłockiego*, odstawnego Po- rucznika *Xiążęcia Giedroycia* i Stefana *Billewicz*, którzy stawili się dobrowolnie i złożyli prze- konanie na to, że oni gwałtem i bojaźnią tyl- ko śmierci przymuszeni byli do uczestnictwa bun- tu, n a y w y ż e y rozkazać raczył: przebaczyć im z uwolnieniem ich od sądu, a należące do nich ma- iątki od sekwestru; poleca temu Rządowi uczy- nieć niezwłoczne rozporządzenie, względem obja- wienia takowej Monarszej łaski, iak wymienio- nym osobom, tak i podania do powszechney wi- adomości; z t e y ż e k o p i i o d n i e s i e n i a s i ę P. Jenera-Adjutanta *Kleinmichela* do P. Woennego Guber- natora, pod dniem 30 zeszte-go maja z Nrem 316 następnego, okazuje się: że Ryski Woenny Guber- nator pod dniem 16 tegoż maja doniósł, że Pra- zydynt Szawelskiego Sądu Granicznego Adam *Gorski*, oraz obywatele gubernii Wileńskiej: Napoleon *Przewłocki*, odstawni Porucznik *Xiążę Giedroyc* i Stefan *Billewicz*, stawiać się osobiście u niego, P. Ryskiego Woennego Gubernatora, w podanych prośbach wyrazili: pierwsi trzej, iż, chociaż by- li przymuszeni pod obawą śmiertelney kary, byź uczestnikami buntu: Adam *Gorski* zasiadając w tel- szewskim buntowniczym rządzie, *Przewłocki* zo- stając w obowiązku Adjutanta przy głównym ich naczelniku *Staniewicz*, a *Giedroyc* znajdując się między nimi, ale nie podnosili oręża; *Billewicz* zgoda- nie był uczestnikiem buntu, owszem nawet ukry- wał się od ich prześladowania, a wszyscy oni spól- nie, pragnąc okazać swą poddańczą wierność ku Tronowi, dobrowolnie przybyli do niego, P. Gubernatora Barona *Pahlen*a za pierwszą możliwością, prosząc o udzielenie im protekcyi i przyjęcie ich pod zastonę. Teraz Zarządzający Głównym Szta- bem Jego CESARSKIEY Mości, Jenerał-Adjutant Hra- bia *Czernyszew*, pod 26 maja uwiadamia, że po nasyppoddanieyszym przełożeniu tego raportu Ry- skiego Woennego Gubernatora, CESARZ Jegomość, przyymując z n a y m i ł o ś c i w s z ą u w a g ą, że wymienieni cztęrey obywatele stawili się dobro- wolnie i złożyli przekonanie na to, że oni gwałte- wnie i tylko bojaźnią śmierci byli przymuszeni do uczestnictwa w buncie; n a y w y ż e y rozkazać raczył: dać im przebaczenie z uwolnieniem od są- du, a należące do nich majątki od sekwestru; z wo- li P. W- dza Naczelnego Armii Rezerwowej, Za- rządzającego Głównym Sztabem Jego CESARSKIEY Mości Osad Wojskowych, P. Jenerał-Adjutant *Kleinmichel* o takowym n a y w y ż s z y m rozka- zie, komunikuje P. Woennemu Gubernatorowi, dla należytego wypełnienia, przydając, że Mini- ster Skarbu i Zarządzający Ministerium Sprawie- dliwości, uwiadomieni już są o tym n a y w y ż s z y m rozkazie przez Jenerał-Adjutanta Hrabie *Czernyszewa*, R o z k a z a l i: dla objawienia o wy- żej wypisanym n a y w y ż s z y m Jego CESARSKIEY

Mości rozkazie, Prezydentowi Szawelskiego Sądu Granicznego Adamowi *Gorskiemu* i Szlachcie Gu- bernii Wileńskiej Napoleonowi *Przewłockiemu*, odstawnemu Porucznikowi *Xiążęciu Giedroycio- wi* i Stefanowi *Billewiczowi*, a także i wszystkim dalszym obywatelom, szlachcie okoliczney, posse- sorom dóbr skarbowych i innych majątków, oraz ich starszym, posłać ukazy do tych powiatów, do których idzie poczta natychmiast, a do innych za- pierwszém zdarzeniem, do miejskich i ziemskich Policyy, do Policmeystrow, Horodniczych i Spra- waików Ziemskich; dla obwieszczenia tego n a y- wyższego rozkazu po kościołach parafialnych z ambon w dniach niedzielnych i świątecznych przestąć do Zarządzającego Dycezyą Wileńską Biskupa *Kłagiewicza* i do Biskupa Zmudzkiego *Xiążęcia Giedroycia*; nadto zaś w tymże celu dla wydrukowania w gazecie Kurjera Litewskiego, jeden exemplarz tego artykułu Żurnалу przestąć do iey wydawcy *Marcinowskiego*; 13cie zaś exem- plarzy dla rozesłania do PP. Gubernialnego i Po- wiatowych Marszałków, przestąć do kancelaryi P. Gubernatora Cywilnego i Kawalera, i dać o- tém wiedzieć przez stosowne pisma do wszystkich Gubernialnych i Powiatowych miejsc Urzędo- wych, Opiek Szlacheckich, Podskarbstw i Kom- missy Kwaternicznych; o czém P. Woennemu Gu- bernatorowi i Kawalerowi donieść. Autentyk pod- pisany przez PP. Zasiadających z należytem po- święceniem. Względem tej rezolucyi wypełnie- nie posłano 6 teraźniejszego czerwca.

Zgodno Sekretarz *Kowalenok*.Zgadzał Naczelnik Stołu *Czarnocki*.

Sankt-Petersburg dnia 5 czerwca.

(Przez n a y w y ż s z y rozkaz dzienny d. 4 czerw- ca, Naczelnny Wódz Oddzielnego Korpusu Kawkaz- kiego, Jenerał Marszałek Polny, Hrabia *Paskiewicz- Erywański*, mianowany Wodzem Naczelnym Woy- ska Działającego, na miejscu niespodzianie zmar- łego z cholery, Jenerała Marszałka Polnego Hra- bi *Dybicza-Zabałkańskiego*.)

— Nayaśniejszy CESARZ Jegomość, z N a y- m i ł o ś c i w s z y c h względów, ku wiekopomnym zasługom zmarłego Jenerała Marszałka Polnego Hra- bi *Dybicza-Zabałkańskiego* N a y w y ż e y rozkazuje: półkowi pieszemu zmarłego Jenerała Marszałka Pol- nego Hra- bi *Dybicza-Zabałkańskiego*, zachować i nadal to nazwanie.

— Dowództwo nad Woyskiem Działającym, do naznaczenia Wodza Naczelnego, na podstawie U- stawy o Wielkiem Woysku Działającym, objął Na- czelnik Głównego iey Sztabu, Jenerał-Piechoty, Jenerał-Adjutant, Hrabia *Toff*. (P. P.)

(O biegu choroby i zgonie ś. p. Marszałka Pol- nego Hra- bi *Dybicza-Zabałkańskiego*, umieszcimy w następnym N. Kurjera Litewskiego.)

— Z prowincyy wschodnio-nadmorskich (Oczmę- ckia). Piszą z Jakobstadt: W sąsiednich okolicach Litewskich trwa spokojność; lecz jeden przyby- ty obywatel opowiadał, że pod Dziśną, o 40 wiorst od Połocka, zgraia 5000 powstańców chciała na- paść na statki, które w pierwszych dniach maja, dla zimna i burzy musiały się zatrzymać. Stoią- ce tam dwie kompanie woyska odparły napastni- ków. Rozruchy w Litwie, wygnaty z tamtąd mnó- stwo wilków, które teraz w Inflantach, a nawet w okolicach samey Rygi znaczne szkody sprawia- ją. — Towarzystwo ekonomiczne Inflantskie gotuje

nową kartę szczegółową Inflant. Zasada iey będzie odbyty od 1816—1819 r. przez dorpuckiego Professora *Struve* pomiar trygonometryczny. Już dotąd towarzystwo na ten przedmiot wydało 52,000 r. ass.—Jen. Gub. Bar. *Pahlen* wrócił 25 maja do Rygi. (T.P.)

Ukazy Rządzącego Senatu.

1) 22 maja (z 1 Departam.) z ogłoszeniem etatu ustanawiającego się czasowej Komisji rachunkowości i iey oddziału przy Kaukaskim oddzielnym Korpusie.

2) tegoż dnia (z tegoż Dep.) Z ogłoszeniem nowego etatu Kancellaryi PP. Ministrów. (Etatten składa się z 28 osób i wynosi rocznie 64,000 rub.: celnie, s. urzędu cy kancellaryi są czterey *Naczelnicy oddziałów* i *Expedytor*, pierwsi pobierają rocznie po 4,500 r. a ostatni 3,000 r.)

3) 26 maja (z tegoż Dep.) Porucznik *Kuryński* go pieszego pólku, Jan *Chomętkowski*, który się dopuścił różnych bezpraw, wydany zostaje ze służby i nadal do żadnej przyjmowanym być niema.

4) tegoż dnia (Z og. zgrom. pierwszych 3ch Dep.) Zdaniem Rady Państwa *Nay wyże y* zatwierdzeniem w rozwiązaniu pytania: „Kto ma naznaczać liczbę razów, które odbierać mają ludzie, skazani na karę cielesną, za przechowywanie zbiegów i włóczęgów?” postanowiono, że liczbę razów naznaczać powinien Sąd powiatowy, Cywilny zaś Gubernator, do którego należy zatwierdzenie wyroków tego rodzaju, ma prawo tę liczbę zmniejszyć, i wtedy wyrok ma być wykonywanym, stosownie do takowego zamarkowania; jeżeli zaś Gubernator znajdzie wyrok w gruncie niesprawiedliwym, w takim razie, nie zatwierdzając go, i nie dając zresztą żadnego w samej sprawie zdania, ma ią poddać, na mocy Ukazu 2 maja 1824 r. pod rozbiór wyższych instancyy.

5) tegoż dnia (z 1 Dep.) Zdaniem Rady Państwa, *Nay wyże y* zatwierdzeniem, 7 maja b. r. postanowiono, iż urzędnicy, którzy, zostając w służbie cywilnej popełnili jakiegobądź wykroczenia, a potem przeszli do służby wojskowej, mają być za takowe wykroczenia sądzeni sądem cywilnym. (Prawo odwrotne, o dymisyonowanych wojskowych, zawiera się w rozkazie dziennym 20 lipca 1820 r.)

6) 27 maja (z tegoż Dep.) Na przedstawieniu Orenburskiego Woennego Gubernatora, przełożonem Cesarzowi Jmci przez Jen. Adjut. Benkendorfa, o niedogodnościach, pochodzących z posyłania do Orenburskiej gub. wielkiej liczby ludzi za różne występki, N. PAN własnoręcznie napisać raczył: „*sprawiedliwie; nie przesyłać tam więcej.*” (G. S.)

— *Wystawa plodów przemysłu krajowego w Moskwie.* Zapowiedziana w Tygodniku tegorocznej wystawy tych plodów, w dawnej stolicy Rosyi, już się rozpoczęła. Co do ilości, przechodzi ona ostatnią Petersburską wystawę: gdyż liczy 6,000 numerów, kiedy tamta składała się ze 4,041. Ażeby dać naszym czytelnikom wyobrażenie o iey świetności i o zapale, jaki wzbudza, umieszczamy tu w przekładzie artykuł *P. Pogodina*, przedtym wydawcy *Gonia Moskiewskiego*, znajdujący się w wychodzącym w Moskwie Dzienniku *Wiesć* (Молва).

„Dnia 17go maja otwartą została wystawa wyrobów rossyjskich w salach klubu szlacheckiego. Tryumf przemysłu, rozkosz dla każdego obywatela, palającego miłością ku swej oyczyźnie! Tutaj ogląda on roboty rąk rossyjskich, od grubey przędzy do nacyeńszych nici żelaznych, od dychtowney parusiny do lekkiej iedwabney tkanki i kosztownego złotogłowu, od prostego narzędzia rolniczego, do nakręcających się raz w rok zegarów i innych najzawilszych machin, wszystko, co tylko może się człowiekowi przydać do zaspokoienia potrzeb i zbytku we względzie rękodzielniczym. Dziwne zjawisko! Europejczyk po całych wiekach pracuje, natężył wszystkie swego umysłu władze, przyzywa w pomoc nauki i sztukę, porównywa je i stosuje, wynajduje, wymyśla; a u nas, kmiotek nieumiejący czytać ani pisać, z okiem, z powieścią, nabywszy do wszystkiego wprawę, pod wpływem wznieśsionego nad grzebień dobroczynnego hatoga, przeżywa często, iakby z natchnienia wszelkie za-

możkie sztuki, i ledwie, że nie staie na równi ze starszymi braćmi swymi! Towary, które w magazynach mój dawane nam były za cudzoziemskie, tu ukazują się pod skromnym godłem *Dmitrowskiego* lub *Szuyckiego* kupca, mieszczańska Moskwy, cechowego lub poddanego włościanina; a wszystko to w jakim gatunku? oto w takim, że, zaiste, Francya, Anglia, Niemcy, które liczą swoją cywilizacyą na wieki, nie, jak my, na lata, miałyby sobie za szczególny zaszczyt, gdyby mogły je nazwać swoimi.”

„O *Pietrze, Pietrze!* iakiem uczuciem serce twoje byłoby przejęte, gdybyś cudem zjawił się teraz pomiędzy nami! gdybyś ujrzał okazałe, świetne, wykwintne płody tych samych fabryk, w których Tyś pierwszy, w ciemnym kubraku, w ciężkich chodakach, niedawno ieszcze kuł młotem, strugał heblem, wiercił świdrem, ciosał siekierą! Z jakim uniesieniem ucałowałbyś tych brodaczy, którzy zasmolonymi swymi wykształcili je rękami, z jak rzeźnemi łzami radości wykrzyknąłbyś „*Bóg zbładać*” przed wizerunkami Twoich następców, którzy nie przestają iść dalej utworzoną przez Ciebie drogą. Z jaką chlubą spójniłbyś drugi kubek za zdrowie naszych nauczycieli, i rzekłbyś im: *znay naszych!*”

„Tak! na błoniach Półtawy ukrzepiła się potęga Ruskiego oręża. Pod berłem *Nikołaja* przemysł Ruski wchodzi w chlubne spółz. wodnistwo z Europejskim. Chwała *Cesarzowi*, który Monarszą łaską i zachętą wyzwalał naszych kupców i szlachtę do popisu na tém zaszczytnym polu; cześć i dzięki godnym wykonawcom Jego pomysłów, Ministrowi *Skarbu* i ukochanemu Naczelnikowi *Moskwy*.”

„Lecz rychłoż, rychło, w ślad za tryumfami Ruskiego oręża i Ruskiego przemysłu, Ruskie nauki i Ruskie kunszta zajmą dostojne miejsce w Europejskiej świątyni oświaty? Uczyc się, uczyć się, uczyć się, młodzi Rossyjska! Sam tu do szkoły, do gimnazyj, do uniwersytetów, niech się zaawstydzi lekliwa Europa, która, dziwnym jakimś razona przesądem, dotąd ieszcze boi się, aby nowe barbarzyństwo nie wylało się na nią z głębi naszej oyczyzny; niech imię Rosyi okryje się nową i najświętszą sławą.” (T.P.)

E u c k.

Dnia 20 kwietnia r. 1831, na Wołyniu w powiecie Łuckim, we wsi Łurowie, umarła *J.W. Teofila z Rzewuskich, Hrabina Platerowa*. Dama z cnot i rzadkich przymiotów znakomita. Śmierć iey obfiła łzy wycisnęła familii, sąsiadom, poddanym, sierotom i ubogim. Po śmierci s. p. *Polanowskiej*, pierwszej założycielki dobroczynności łuckiej, to schronienie biednych *Siostry Miłosierdzia* objęły. Nowy dar przez *Hrabinę Platerową* przed śmiercią zrobiony, otarł łzy nieszczęśliwym: albowiem funduszem wieczystym sto tysięcy zł. p. na zakład dobroczynny poświęcił. Zaraz one, zwykłą gorliwością swoiemu poświęceniu się, zajęły się wysłaniem sierot i nieszczęśliwych, napelniały dom miłosierdzia, a w najprzystojnym porządku zaspakaiając wszystkie ich potrzeby, nauczyły zanosić gorące modły, za tę, która tak hojną ofiarę uczyniła. Smutek z wypadku śmierci swej dobrodziejki, matki sierot i ubogich na nowo ich serca rozrzucał; czuły, czuć tylko może ten, kto był przytomnym. Pogrzeb s. p. *Platerowej* odbył się w Łucku d. 30 kwietnia. Dniem pierwey, przy wyprowadzeniu ciała z domu, eskortę pierwszą miał *X. Swederski*, Proboszcz tej parafii, w której umarła; mówiąc do ludu w duchu religijnym, wyraził smutek swój, że traci w osobie zmarłej wzór przykładu cnot chrześcijańskich i zachęcał słuchaczy do iey naśladowania; drugą, stosowną do takiego smutnego obrzędu, miał *X. Sielecki*, Trynitarz, trzecią, spotykając ciało w Łucku, wymówił *X. Kwiatkowski*, także Trynitarz, Professor s. T. Przeciwno ciału wychodząc w leżnym gronie Duchowieństwa świeckiego i zakonnego, był na czele *X. Marcin Krzyżanowski*, Prałat Scho-

Istotny Kat. Luc., za zbliżeniem się do Kościoła katedralnego, w asystencyi duchowieństwa wyszedł pontyfikalnie ubrany JW. JX. Michał Piwnicki, Biskup łucki i żytomierski, orderu s. Anny drugiej klasy kawaler, a przyjąwszy zwłoki tej Szanownej Obywatelki, prowadził sam do pomieszczonego Kościoła, dla złożenia go na katafalku, wspartym do tego ubranym. W progu kościelnym, wiekiem obciążony, JW. Biskup Podhorodeński, kaw. ord., naprzeciwko ciała ze świecą wyszedł, niosąc na twarzy poważny wyraz prawdziwego smutku. Rozczulający był widok, gdy z zalanemi łzami Półkownię Gwardyi, Xiążę Lubomirski, Kaw. wielu ord., sam dźwigał trumnę tej matki, którą ubóstwić nie przestał. Kazanie miał X. Litwinowicz, Profes. Seminarjum. Nazajutrz odprawili się exekwie, po których miał sumnę JW. Piwnicki Biskup; potem nastąpiło Kazanie przez X. Prałata Krzyżanowskiego V. Officiarę; nakoniec JW. Biskup łucki cały obrządek pogrzebowy dopełnił. Przy wyniesieniu ciała, JP. Dyon. Jakubowicz, Profes. fizyki, poświęcający swe także prace w instytucie dobroczynności, miał mowę, w której dał rys znikomości ludzkiej, oraz wyjaśnił szczęście tych, co z moralnych czynów wcześniej dla siebie wieniec gotują, że to tylko niewielecy Bogu może się podobać, co połączone jest z dobrem bliźniego. Po skończonej mowie całe duchowieństwo, familia, liczne różnego ludu zgromadzenie na cmentarz ciała zaprowadzili. Nad grobem tkliwą miał exortę X. Warchowski, Kapelan szkoły łuckiej. Te wszystkie pożegnania i hołd wdzięczności podwoiły ięki tak, iż każdy w smutku pogrążony z czułością wyrzekł: *a światłość wiekiasta niech iey świeci.*

— Miasto, dziś powiatowe, Łuck, niegdyś stolica Wołynia, pod szerokością geograficzną 50° 44' 42", a długością 22° 57', przez Dubieć czyli Łukę, r. 698 zbudowane tam, gdzie były narody Łuczanie, leży, przy zbiegu dwóch rzek Styrn i Głuszcza, zawiera kilka tysięcy domów mieszkańców, z tych kilkanaście jest domów Karaimów; kościołów katolickich 9 i jeden Grako-Rossyjski, katedrę łacińską, przy niej Kapitułę i Seminarjum, dwóch teraz Biskupów, dom Siostr Miłosierdzia, szpital Bonifratrów i wojskowy, kościół opuszczony Ormianów, szkołę powiatowo-gimnazjalną świecką, 3 szkoły zakonne prywatne, pensyja panien, 5 bożnic żydowskich, zamek murowany wojenny, 2 apteki, cukiernią, fabrykę poiazdów i t. d. W kościele XX. Dominikanów znajduje się sześć obrazów ręki Smuglewicza, w kościele katedralnym obrazy Bacziarallego, Smuglewicza, Wilaniego i trzy wstęgi autorów, w Kościołach Panien Brygidzkiej i XX. Bernardynów po jednym obrazie ręki dobrej, a XX. Trynitarzy bibliotekę dosyć dobrą. Archiwa są ziemskie od roku 1565go, grodzkie od r. 1561. Całe miasto z rozkazu h. Gubernatora Andrzejkowicza pomostem wysłane. W tym mieście korzec żyta z. p. 19, pszenicy 20, owsa 10, iagły 30, ięczmienia 15, gryki 18, grochu 16, mięsa funt gr. 4, piwa kwarta gr. 6, wódki złoty.

Cholera okazała się r. 1831 stycznia 6, teraz nastąpi, największa liczba na dzień chorych 25 dochodziła, umarło 1,256, wyzdrowiało 30. Stycznia d. 8 mrozu było 20½ stopni, nazajutrz rano mrozu 13, w wieczór zaś deszcz padał, na trzeci dzień, przy 16 stopniach mrozu, błyskawicę rano w stronie południowej, a d. 28 owady po śniegu pęzające i latające postrzegano. Lutego 20 d. skowronki ukazały się. Kwietnia 23 d. nadzwyczajna w wieczór błyskawica, mała 3 śnieg ukazał się, a nazajutrz mrozu więcej stopnia było, dla tego rośliny i drzewa mocno uciepiał, dnia 9 ciepła 18½ stopni mieliśmy.

— Przybyły do tutejszego miasta JPan Adam Gośniewski, artysta malarstwa, niegdyś uczeń Uniwersytetu Wileńskiego, dał kilka prób swojego talentu, szczególnie oznaczył się w malowaniu Grobu Pańskiego do Kościoła XX. Karmelitów. Perspektywa szczęśliwie zachowana. Znawcy tę pracę bardzo wielbili.

AUSTRIA.

Wiedeń dnia 21 maja.

Ostatnie wiadomości ze Lwowa, o szerzeniu się cholery w Galicyi, są nader zatrważające. Z Tarnopola, gdzie zaraza ta panowała dni 15, nie czyniąc jednakże wielkiej szkody, dostała się do cyrkulów: Złoczowa, Stry i Brzozan, i okazała się w Glinianach, Rozdolu i Przemyśle, o 10 do 12 mil ode Lwowa. Rząd przedsięwziął dzielne środki dla wstrzymania dalszego szerzenia się tej klęski. (J.d.S.P.)

ANGLIA.

Londyn dnia 21 maja.

Gazeta Gonicz dała postępowania terazniejszego ministeryum, rys następujący: „Trzy wielkie zasady, objawione przez terazniejsze ministeryum, w czasie, kiedy obejmowało władzę w listopadzie upłynionego roku, były: 1) że będzie reforma parlamentu; 2) że najwyższa oszczędność i zmniejszenia będą uczynione w każdym departamencie państwa, ile to będzie mogło zgodzić się ze sprawiedliwą mocą zakładow publicznych; i 3) iż użyją wszelkich sposobów do utrzymania pokoju, nie poniżając przez to honoru lub interesu kraju, i nie wdając się w prawa, jakie mają inne narody ustanawiać i zachowywać kształt swojego rządu. Nie wielu (spodziewamy się) jest takich, którzyby śmieli zaprzeczyć, iż nie spełniono godnie tych obietnic; lecz, jeśli by kto temu zaprzeczał, nie trudno byłoby, albo rozproszyć chmurę, która zaciemnia wzrok jego, albo okazać błąd, w który popadł.

„Ze wsparciem i zachęceniem prawnym, za pomocą umiarkowania, zdrowego rozsądku i bezstronnej rozważy, które przewodniczyć będą w wyrokowaniu nowego parlamentu o reformie, wielki ten i potężny naród może się spodziewać, nie tylko, że będzie wolnym wkrótce od wszystkich tych niebezpieczeństw i trudności, które nieustannie był otoczony w czasach nowych, lecz jeszcze ujrzy swój rząd postępującym w przyszłości podług zdrowych, konstytucyjnych i ekonomicznych zasad, ujrzy słuszne prawa i prerogatywy korony zapewnione, a prawa, iako też wolność ludu, oparte na trwałej zasadzie.

„Wiemy, że ministrowie od czasu objęcia przez nich władzy, czynnie ją sprawowali, i publiczność bez wątplenia będzie w późniejszym czasie zbierać owoce ich pracy.

„Co do utrzymania pokoju, jedna tylko uwaga jest potrzebną. Wśród tylu sprzecznych interesów i okoliczności uciążliwych, utrzymanie pokoju było usiłowaniem trudnem, niebezpiecznem i delikatnem do wypełnienia. Jednakże pokój był zachowany, i zapewne, że się utrzyma, jeżeli rzeczywiste kraju korzyści nie na tém cierpieć nie będą. Skutek ten przynosi największą zaszczytu dla ministrów, którzy, przez mądrą, umiarkowaną, bezstronną i stałą politykę, dopięli tak ważnego celu; nie zaś tak dzielnie nie przyłożyło się do tego skutku, iak utrzymanie jednności z Francją. (J. d. S. P.)

— Miasta, które teraz tylko otrzymują prawo wyborów i będą wysyłały potem po dwóch członków, są:

Manchester . . .	108,016	Wolverhampton	36,838
Salford	25,772	Bilston	12,003
	133,788	Sedzeli	17,195
Birmingham . . .	85,416		66,036
Lippon	19,189	Szeffield	62,105
	104,605	Sunderland	14,725
Lids	83,196	Biszop Wirmouth	12,542
Deptford	19,862	Monk Wirmouth . .	7,644
Greenwich	20,712		33,911
Wulwich	17,008		
	57,582		

Miasta, mające później otrzymać prawo wybierania od siebie jednego członka, są:

Breyton	24,429	Weythewen . . .	12,438
Blakburn	53,350	Workington . . .	7,188

Wolverhampton	36,838	Harryngton	1,845
Wakksild	17,746		21,471
South-Szylds	8,885	Dudley	18,211
Weston	7,618	Teynmouth	9,451
	16,503	North-Szylds	8,205
Barryngton	16,698		17,656
Guddersild	24,220	Cheltenham	15,394
Halifax	92,850	Bradfort	10,251
Hetshed	11,767	From	12,411
Kendal	17,417	Wekfield	22,507
Bolton	59,197	Kidderminster	15,294
Stokport	45,957		

Londyńskie okręgi, otrzymujące prawo wybierania po dwóch członków:

Tower Hamlets	283,000	Finsbury	162,000
Hoborn	218,000	Lambeth	128,000

Hrabstwa, które w późniejszych czasach będą wysyłały czterech, zamiast dwóch członków (oprócz Yorkskiego, które wybiera sześciu) są:

Chester	270,098	Sommerset	355,314
Kornwalia	257,447	Southampton	283,298
Kumberland	156,124	Stafford	541,040
Derbi	213,313	Suffolk	270,542
Dewon	439,040	Surry	398,658
Durham	207,473	Sussex	233,019
Essex	289,424	Warwik	274,392
Gloster	335,843	Wilt	222,157
Kent	424,014	Worster	184,424
Lenkester	1,052,859	York (Ist-Reyding)	190,449
Lester	174,571	— (North-Reyding)	185,331
Linkoln	283,058	— (West-Reyding)	799,557
Northampton	162,483	Wyspa Weyt	31,616
Northumberland	198,965		
Norfolk	344,348		
Nottingham	186,873		
Szrop	204,153		

W Wallii miasto Swansi i niektóre inne miejsca w bliskości jego przemienione na okręgi wybiercze.

W Szkocyi miasta Edyburg i Glasgow będą wysyłały po dwóch członków, Aberdeen, Peysli, Dund, Hrynok, Leyt (razem z Portobello i Mus-selburg) po jednym członku: Dumbarton będzie przyłączone do Bootem, a Pebla z Selkirkiem, oprócz istniejących teraz połączeń. Anstruterski okrąg utraci swoje prawo wyboru. Wybierający głosują w głównym mieście każdego okręgu, i nie mogą dawać na to plenipotencji drugim. Według nowego bilu zamierzono jest odjąć prawo wyboru wszystkim teraźniejszym wybiercom miasteczek, oprócz tych, którzy znowu mogą je otrzymać według nowej ustawy; zatem rządy miejskie nie na tém nie utracą.

Odmiany w Irlandyi zasadzają się na tém, że Belfast, Waterford i Limmerik otrzymują po jednym członku więcej od poprzedzającej liczby.

Przez te wszystkie wyżej pomienione odmiany reprezentacya Anglii zmniejszy się 71 członkami.

Parlament, składający się teraz z 658 członków, będzie ich miał tylko 599.

W tym ministeryalnym planie reformy, najbardziej to na pochwałę zasługuje, że przezeń uczyniona będzie pierwsza próba, od założenia Monarchii Brytanii W., połączenia, jak można najsćisley, parlamentu z całą masą oświeconych i zamożnych mieszkańców Królestwa; zabezpieczenia konstytucyi, nie tylko przez rozszerzenie zasady, na której ona jest wzniesioną, lecz też przez położenie nowego mocnego fundamentu, na miejscu nadpsutych i nierównych słupów, które więcej ścieśniały, niż wzmacniały budowę konstytucyi, za pomocą ludzi z rozsądkiem i mocnym charakterem, od właściciela sklepu drobnych towarów, do kupca i obywatela pobierającego milion rocznego dochodu.

Drugą odznaczającą się cechą planu jest szczególniejsza jego prostota. Zamiast tysiąca zagmatwanych, niezrozumiałych, często niewiadomych, a zawsze niedokładnych przywilejów, dotąd istniejących, będzie on dla każdego z wybierających zrozumiałą instrukcją we wszystkich miastach i hrabstwach Monarchii Brytańskiej. Skutkiem tego będzie: zmniejszenie wydatków, oddalenie przykrych trudności i sprzeczek, rozruchów, pijaństwa i gorszących scen; a zamiast tego wybór członka prawodawstwa uskutecznić się będzie ze wszelką przystonością i spokojną rozważą, których wymaga tak ważne dzieło. (G. S. P.)

FRANCYA.

Paryż dnia 27 maja.

Birza Paryżka d. 25. Pięć od sta, 91 fr. 50; Pożyczka 1831 r. 91 fr. 75. — Akcje bankowe 1640 fr.; Pożyczka królewsko-hiszańska 67½; Pożyczka haytańska 285.

— Poselstwo do Konstantynopola przeznaczone jest, jak powiadaia, dla wice-admirała *Ferkuel*; nie wyedzie on jednakże tam pierwej, aż hrabia *Guilleminot* powróci do Paryża; oczekiwany on tu jest w następnym miesiącu.

— Twierdzą, iż sient *Don Miguela* we Francyi, hrabia *Ponte*, wyjechał z Paryża.

— Według ostatnich wiadomości z Lizbony, fregata francuzka o 60 działach, weszła na Tag; druga, również mocna, oczekiwana jest co godzina; wiezie ona głównego dowódcę eskadry. Upomnienie się *Don Miguelowi* natychmiast zostaną uczynione, jak tylko zebrane zostaną siły.

— *P. Cousin*, członek instytutu i rady uniwersytetu, otrzymał polecenie od ministra spraw wewnętrznych, udania się do Niemiec, dla powzięcia tam wiadomości o urządzeniu celniejszych zakładów oświecenia publicznego.

— Znaczna liczba Francuzów, zewsząd udaje się do Tulonu, dla przeniesienia się z tamtąd do Algieru, gdzie z łatwością otrzymują ziemię, płacąc za morg po 2 fr. 50 cent. czynszu gruntowego.

— *P. Humboldt* przybył do Paryża; piąty już raz, ten uczony odbywa podróż z Berlina do Paryża, od czasu rewolucyi lipcowej.

— Zaszły w tych dniach rozruchy w Lyonie, w których bardzo zagrożony był *P. Prunelle*, deputowany i mer tego miasta. Musiano wezwać gwardyę narodową. Uwieszono 20 osób; kilkanaście zostało uwolnionych za poręką. Dnia 16 wydana została proklamacya przez prefekta *Dumolard*, wzywająca spokojnych mieszkańców, aby zaniechali udawania się na teatry tych rozruchów; upomina ich w imieniu spokojności publicznej, i osobistego ich interesu, przypominając im rozporządzenia prawa z dnia 10 kwietnia 1830 r., podług których, jeśli by droga przekonania żadnego nie odniosła skutku, wtedy potrzeba użyć przykroci powłóki władzy. Proklamacya ta wraz ze brzmieniem prawa z dnia 10 kwietnia, o skupieniach się ludu, została tegoż dnia przybitą po ulicach. Późniejsze wiadomości z Lyonu, donoszą, iż spokojność tam została przywróconą.

— Dnia 29 —

Birza Paryżka dnia 28. Pięć od sta 91 fr. 30.; Trzy od sta 65 fr. 55; Pożyczka 1831 r. 91 fr. 60; Akcje bankowe 1630 fr.; Pożyczka królewsko-hiszańska 68; Pożyczka haytańska 282 fr. 50.

— Król przybył dnia 27 do *St Cloud*, około jedenastej zrana. Donoszą, iż postanowienie o rozwiązaniu izby, podpisane zostanie dnia 29, a nazajutrz będzie ogłoszone.

— Niektóre gazety zawierają zatrużające szczegóły o stanie *Vandeii* i *Bretanii*, oraz o utarcz-kach, które zaszły w różnych punktach między żandarmami i wojskiem liniowem a wicherzycielami. Słusznie możemy sądzić, iż większa część pomienionych wypadków, jest albo fałszywa, albo przesadzona. *Gazeta Bretańska* i *Gazeta Menu i Loary*, ciągle zaprzeczają wymysłom rewolucyjnego ducha i fałszywym wiadomościom, które on rozszerza.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 73.

Wilno dnia 15 Czerwca v. s. 1831 roku.

Ze świeżo otrzymanych pewnych wiadomości okazuje się, że departament Wendeyski, jest w stanie wcale zaspakaisiającym. Wszędzie w nim można odbywać drogi spokojnie i bezpiecznie. Banda, która była w *Marais*, została zniszczoną. Dwie kompanie lekkiej piechoty, wyewiczyły się w skakaniu przez rowy i robią to tak zrećznie, jak tameczni mieszkańcy. *Bocage* strzeżony jest z najmniejszą czynnością. Kolumny ruchome nieustannie krążą po departamencie w rozmaitych kierunkach. Wojsko ożywione jest najlepszym duchem i pragnie tylko spotkać się z szuanami, aby ich odstręczyć od włości, w której zasmakowali wi-chryściele, którym udało się połączyć z sobą, ści-gani są tak natarczywie, iż zmuszeni zostali roz-dzielić się natychmiast; posesorowie majątkow nie są ich stronnikami, i codziennie władza wojsko-wa otrzymuje tych młodych obłąkanych żołnie-rzy, którzy się dobrowolnie zdają. Nie wątpią, iż departament wkrótce cieszyć się będzie zupełną spokojnością.

Większą część rad ieneralnych departamen-towych mocno naganita środkiem, przez rząd przy-ięty względem wyprzedaty lasów krajowych. Wie-le z tych rad odmówiło dania summy, postanowie-ney rocznie dla biskupów, duchowieństwa i semi-naryjów; rada ieneralna departamentu uścicia Ro-danu uchwaliła też skasować katedrę Marsylską, po śmierci terażniejszego biskupa.

Na mocy postanowienia królewskiego z dnia 9 t. m., uniwersytet ciągle pobierać będzie, do dnia i przyszłego września, nagrody postanowie-ne prawem z dnia 12 grudnia 1830 r., o zakładach naukowych prywatnych i o uczniach chodzących do szkół publicznych; kredyt 1,300,000 fr. otwo-rzony jest w uniwersytecie na jego szczególnych funduszach, dla opatrzenia go w summe, potrzebną na wydatki w czasie 5go, 6go, 7go i 8go miesią-ca 1831 r.

Okolnik ministra sprawiedliwości, wydany do prokuratora królewskiego okręgu Perigueux, zawiera wiele punktów instrukcyi, tyjących się małżeństw, zawieranych we Francyi przez cudzo-ziemców. W wielu krajach sąsiednich lub pogra-nicznych, prawo zabrania mieszkańcom wchodzić w związki małżeńskie za granicą, bez pozwolenia rządu, pod karą nieważności zawartego związku. Wypada stąd, że gdy mieszkańcy takiego kraju, przywabiłi do Francyi czynnością przemysłową lub bogactwem ziemi, zślubili Francuzki, nie o-trzymawszy na to upoważnienia, jeżeli zechcą potem powrócić do swojej oyczyzny, żony i dzie-ci ich zostaną odrzucone, jako nieprawne. W za-miarze przeto przecięcia takiego stanu rzeczy, rząd postanowił żądać od każdego cudzoziemca niena-turalizowanego, który od tego czasu będzie chciał się żenić we Francyi, świadectwa od władz mie-jscowych, gdzie się rodził, lub gdzie na ostatku mie-szkał w swojej oyczyźnie, iż może, posług praw istniejących o zawieraniu związków małżeńskich, zawrzeć ślub z osobą, którą pojąć sobie zamierza. W razie sporu, właściwe sądy stanowią o tém o-bowiązane będą. (J.d.S.P.)

SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Bruxella dnia 27 maja.

Dzienniki hollenderskie z d. 20 b. m. oznay-mują, iż rząd hollenderski postanowił przystąpić do układów z Belgami, na zasadach wyłożonych w liście P. *Lébeau*, wtedy tylko, gdy Belgie uznają uprzednio protokół 30 stycznia.

Piszą z *Namur* 23 b. m. „Ułani z ochotnikami wczora kłócili się dzień cały, wieczorem wróciwszy do koszar od słów wzięli się do szabel, i wkrótce przyszło do zawziętej bitwy. Ochotni-oy, opatrzywszy się zawczasu w ostre naboie, cofnęli się na plac otwarty, i wszczęli mocny ogień do ulanów, którzy oprócz szabel nie mieli inney broni. Na odgłos mocnego strzelania zgromadzono gwardyą obywatelską, która oburzona wieścią o zabiciu kwatermistrza *Dutilloux*, wpadła do szpi-

tala wojskowego i ztamtąd zaczęła strzelać do ochotników. Tymczasem kapitan *Vermeylen* spro-wadził z zamku kilka dział, strzelono 4 razy kar-taczami, i wtedy dopiero ochotnicy poczęli pierz-chać na wszystkie strony. Wielką ich liczbę za-trzymano. Uwięziono też Jan. *Mellinet*, który się między niemi znajdował. (T. P.)

— Dnia 28 —

Na posiedzeniu kongresu dnia 23, minister spraw zagranicznych zakomunikował notę P. *Aber-cromby*, donosząc, że potrzebne rozkazy zostały wydane dla wpuszczania do portów angielskich, okrętów pod banderą belgicką, i żądał z tego po-wodu opisanie autentycznego tej bandery, dla przesłania iey swojemu rządowi. — Na posiedza-niu dnia 24, P. *Pirson* uczynił wniosek następu-jący: kongres wyznaczy komisyją, i przyporuczy iey, aby przedstawiła mu, w czasie, jak tylko mo-że być naykrótszym, sposoby oczyszczenia terry-toryum belgickiego z wojsk hollenderskich, bądź przez pośrednictwo konferencyi londyńskiej, bądź przez wojnę z Hollandyą. Jeżeli konferencya po-trafi wyiednać takowe oczyszczenie, kongres nay-lepszy da iey dowód swojego szacunku, zostawu-jąc iey wybór króla belgickiego, który będzie mu-siał przystać na warunki konstytucyi; jedna tylko familia Nassauska jest od tego wyjęta. Po oczy-szczeniu, komissarze holenderscy i belgicy mają się zebrać w *Akwisgranie*, dla zgodzenia się o roz-dzielenie długu publicznego. Wyrok w przedmio-cie wolney żeglugi na *Skaldzie* i *Renie* zostawio-ny będzie konferencyi Londyńskiej, po zgodze-niu się P. *Pirson*, na uwagę P. *Robaula*, aby skas-ować zostawienie wyboru Monarchy konferencyi londyńskiej. Na posiedzeniu dnia 26, odczytano postanowienie regenta, w którym oznaymuje o mianowaniu ienerała *Dufailly*, ministrem spraw zagranicznych, i o weyściu iego w obowiązek.

— Lord *Ponsonby*, przybył do Bruxelli wie-czorem dnia 26. (J. d. S. P.)

S Z W A Y C A R Y A.

Szafluza dnia 18 maja.

Ciało konstytucyjne ukończyło swój projekt, którego jeden exemplarz został postany dnia 14; każdemu obywatelowi. Na dzień 19 zostały zwo-łane cechy dla głosowania za przyjęciem lub od-rzuceniem iego, 16 zaś dnia, po południu, uyrza-no niespodzianie tłum ludu, dążący z *Klettgau* w kierunku do miasta. Burmistrz i trzy inni de-putowani wyszli na spotkanie wieśniaków, z za-miarem uczynienia im przełożeń w imieniu rządu; lecz wzięci zostali w niewolę, i zaledwie szczęśli-wym przypadkiem potrafili się uwolnić, gdy ku-pa ta znajdowała się już tylko na pół mili od miasta, które jednakże przysposobiło się do obrony; obywatele wzięli się do broni i postawiono w bra-mach armaty. Około dziesiątej wieczorem, zaszła przy bramie młynowej mała utarczka, w której wieśniacy utracili dwóch ludzi. Około północy kupa ta prawie zupełnie się rozeszła, zostawiwszy w ręku obywateli miasta kilkunastu ieńców. (J.d.S.P.)

W Z O C H Y.

Medyolan dnia 26 maja.

Ogłoszenie gubernatora, hrabiego *Hartig*, do-nosi, iż z rozkazu naywyższego nastąpi w króle-stwie lombardzko-weneckiem, nowy zaciąg 12,400 ludzi, dla uzupełnienia korpusów wojsk włoskich i dla postawienia półków włoskich na teyże sto-pie pokoju, na iakiey zostają półki niemieckie. Kontyngens, który prowincye lombardzkie powin-ny dostarczyć do tego zaciągu, wynosi 6726 ludzi. (J.d.S.P.)

G R E C Y A.

Gazeta *Goniec* ogłasza list pisany z *Malty* dnia 4 maja, który zawiera następujące o Gre-cyi wiadomości: „Każdy list z Grecyi napętaiony jest szczegółami o nieszczęśliwym stanie tego kra-iu: *Hydra*, *Spezzia*, *Egina* i *Sparta* zbuntowały się przeciwko rządowi prezydenta i żądają admi-

nistracyi, stosowney do wyrazow konstytucyi. Można domyślać się, iż cały Peloponez i reszta Grecyi przyłączy się do tego powstania. W Sparcie krew się lała, i woyska prezydenta musiały ustąpić z miasta. Wolność druku została wprowadzoną na Hydrze pod opieką przedniejszych obywateli. Należybardziej obawiają się Spartanów, których naczelnicy są niezmieranie rozjątrzeni postępowaniem, iakiem się z niemi obchodzono. Znaczna liczba mieszkańców Napolii, lękając się odmiany, opuściła Moreę. Interessa są zatamowane, i większa część sklepów zamknięta. (J.d.S.P.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

W Dostrzegaczu Austryackim wydrukowano, co następuje: „Pod czas wypadnienia korpusu Dwernickiego na Wołyn i na Podole, w różnych miejscach, osobliwie około Tulczyna i Balty, wynikiły, z poduszczenia niektórych obywateli, rozruchy. Podług najnowszych wiadomości ze Lwowa pod 17 maja, powstania te, pozbawione podpory, po niepomysłnej wyprawie Dwernickiego, zupełnie ustały, i wielu hersztów buntu poymano przez woyska rossyjskie, pod dowództwem Jenerała Rotha.” W teyże gazecie umieszczona jest wiadomość ze Lwowa pod 19 maja, że szczątki rozbitego pod Lubartowem korpusu jenerała Paca, w liczbie zaledwie 2000 ludzi, i w stanie nader smutnym przyszły do Zamościa, i stanęły obozem w bliskości tey twierdzy.”

Oświadczenie.

i Aby zapobiedz częstym pytaniom, czy zajmuję się w Wilnie praktyką Medycyny, oświadczam niniejszém, że w niedostatku terażniejszym doktorow, inż od kilku miesięcy opatruję iako medyk trzy szpitale woyskowe, i że takoz w każdym czasie iestem gotow dać pomoc cierpiącym w mieście. Dat w Wilnie 15 czerwca 1831 roku.

Kollegski Sowietnik D. Eichwald, Professor Anatomii Porów i Zoologii, przedtém Professor sztuki położniczey, w domie Uniwersyt. pod N. 197 na wielkiej ulicy.

Ogłoszenie.

3 Opieka Szlachecka Powiatu Wileńskiego przez niniejsze ogłasza, aby successorowie zeszlęgo w m. Wilnie, Doktora Medycyny i Chirurgii trzymiennego Jerzego - Wincentego Ignacego syna Matensza Reykowskiego, w przeciągu sześciomiesięcznego terminu, od daty pierwszego zaawizowania tego ogłoszenia; dla odebrania wszelkiego spadku po tymże Reykowskim pozostałego, iawili się w teyże Opiece z dowodami stopień sukcesorstwa probującami. 9 czerwca 1831 r.

(podpisano) Prezydnujący w Opiece, w Zastępstwie Marszałka Powiatu Wileńskiego, Prezydent Ziemski i Kawaler Gasper Hornowski.

Ozgodność świadczę za Sekretarza Józef Karwowski. (325)

W t o c z ę g a.

3 Od Bobruńskiej Mieyskiej Polioyi ogłasza się, iż w mieście Bobruysku wzięty za nieokazanie na piśmie świadectwa człowiek Kondrat Amaljanow Maxakow: który powiadał że on iest włościaninem Czernihowskiej gubernii Nowozybkowskiego powiatu wsi Młyń wło-

ścianin Hrabiego Rumiancowa; iednak takowe zeznanie po zabraney sprawie rzeczywiście nie potwierdziło się; potém pomieniony Maxakow na powtórny egzaminie okazał się, iż rzeczywiście iest włościaninem Mohilewskiej gubernii Klimowieckiego powiatu wsi Boran P. Parczewskiego. Zaczém na mocy Opinii Rady Państwa, na y w y ż e y utwierdzoney na dniu 22 maja 1828 roku nastąpiła rezolucyą oddany pomieniony Maxakow za oszukanie, fałszerstwo i utajenie Sądowi, iako ten który zrobił takowe zeznanie, które raz zabraną sprawką, rzeczywiście nie potwierdziło się; przymiotow następnych lat 45, wzrostu 2 ar. 6 wier., twarzy białey podługowatey, nosa długiego ostrego, oczu błękitnych, włosów światłorusskich, mówi z przeciągiem. Marca 25 dnia 1831 roku. (321) Horodniczy Kobylński.

P o d r a d.

3 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż dla oddania w podrad dzierżawy pocztowych stacyy w tutejszym Obwodzie od 1go czerwca 1832, po 1 stycznia 1835 roku, naznaczone w Bessarabskiej Izbie Skarbowey terminy dla targów 26 i przetarg 50 dnia miesiąca czerwca terażniejszego roku. Życzący weyść w podrad zechcą przybyć dla targów na wyrażone terminy do pomienionej Izby Skarbowey z pewnemi ewikoyami. Maja 15 d. 1831 roku. Sowietnik Taranczuk. (323)

P r e n u m e r a t a.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca lipca, zaczyna się prenumerata na drugie półrocze roku bieżącego, na Gazetę Kuryera Litewskiego. Cena zwyczajna:

Z przesyłaniem pocztą:

rocznie: na papierze zwycz. R. sr. 14

— — — białym — — 18

półrocznie: na papie. zwycz. — — 7

— — — białym — — 9

Bez przesyłania pocztą:

rocznie: na papierze zwycz. R. sr. 9

— — — białym — — 15

półrocznie: na pap. zwycz. — — 4 k. 50

— — — białym — — 6 — 50

kwartałowie: na pap. zwycz. — — 2 — 25

— — — białym — — 3 — 25

Poedyńczo Nra na papierze białym nie będą sprzedawane.

Proszeni są wszyscy, mający prenumerować tę Gazetę, ażeby wcześni przed iszym lipca raczyli ją zapisać: gdyż Redakoya, taką tylko liczbę egzemplarzy będzie drukowała, iaka będzie liczba prenumeratorów w dniu pomienionym. A zatym, którzyby po tym terminie zapisywali, sobie samym przypiszą, ieżeli by nie otrzymali w zupełności Numerow.

Prenumerata przyymie się w Wilnie: w Expedycyi Gazetney Pocztańtu i w Redakcyi, w innych guberniach: po wszystkich Pocztańtach, Kantoraach i Expedycyach.

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Stan powietrza.
	d. 12 godz. 3 wiecz.	27 cal. 7 lin. 7 lin.	+ 19½ stopni.	Póln.-zach.	Pogoda.
	d. 13 — — —	27 — 7 — 6 —	+ 17½ — —	Południowy.	Deszcz.
	d. 14 — — —	27 — 7 — 1 —	+ 19 — —	Południowy.	Deszcz.
	d. 15 godz. 5 rano.	27 — 7 — 9 —	+ 13½ — —	Południowy.	Pogoda.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

Dozwala się drukować. Wilno. 1831. d. 15 Czerwca;

Cenzor Leon Borowski.